

ԹՈՎԱՇԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՇԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

սրբագրակունդակը Գրիգոր Նարեկացու «Մագիստրոս ողբերգութեան»	3
Աղոթամայրանի գրության 1000-ամյակի առիթով	3
Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի գահակալության երրորդ փարեղարձը Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում	6

ՆՎԻՐՎՈՒՄ ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՇԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ԳՄՆԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ԵՐՐՈՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ

S. ԱՍՈՂԻԿ ՔԱՐՎԱՍ ԿԱՐՎՊԵՏՅԱՆ - «Խոսքանամ և ովապեմ»	7
ԱՐԹՈՒՐ ՄՐԿ. ՌՈՎՃԱՆԻՍՅԱՆ - Ն. U. O. S. S. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հայրապետական այցելությունը	
Ավագանության և Նոր Զելանդիայի հայոց թեմ	10

ՇԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿՆԵՐ ԵՎ ՕՐԴՆՈՒԹՅԱՆ ԳՐԵՐ

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՇԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ կոնդակը

Սավի Թյուֆենքյանին «Ա. Գրիգոր Լուսավորիչ»	
շքանշանով պարզևապրեկու մասին	45
ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՇԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ կոնդակը	
Սերգեյ Կազարյանին «Ա. Գրիգոր Լուսավորիչ»	
շքանշանով պարզևապրեկու մասին	47
Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Հայրապետի Օրինության գիրը Մարտիրոս Մանկյանին	49
Գարեգին Բ Վեհափառ Հայրապետի ցավակցական գիրը	
Հրանոր Մաթեոսյանի մահվան կապակցությամբ	51
Գարեգին Բ Վեհափառ Հայրապետի ցավակցական գիրը	
Տիգրան Նադյայանի մահվան առիթով	52
Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում փետի ունեցավ	
Գերագոյն Հոգևոր Խորերդի հերթական նիստը	53
Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր Եկեղեցում կարարվեց	
գոհարանական աղոթք	54

Հաղորդագրություն Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարքությունից

Խորայէլի պետքութիւնը համաձայնած է իրաժարի

Պարոն Տէր կալուածը բռնագրաւելու մրադրութենէն . . . . .

55

ՔԱՐՈՉԽՈՍԱԿԱՆ

S. Խաժակ արքեպիսկոպոս Պարսամեանի քարոզը՝ խոսուած Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում	56
S. Ներսես արքեպիսկոպոս Պողապալյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում սարկավագական ձեռնադրության առիթով, Ս. Սուրեփաննոս Նախավկայի փոնին	61
S. Արշեն աբեղա Սանոսյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում	63
S. Իգնարիոս աբեղա Մալխասյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում Սուրբ Աստվածածնի՝ Տաճարին ընծայման փոնին	66
S. Գնել աբեղա Սողոմոնյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում	69
S. Դավիթ աբեղա Քարամյանի անդրանիկ քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում	72
S. Սողոմոն քահանա Ավելիսյանի անդրանիկ քարոզը՝ խոսված Ս. Դոփիսիմե Տաճարում	74

ՊԱՏՄԱ-ԲԱՌԱՍԽԻՐԱԿԱՆ

ՍԱՐԳԻՍ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ - Գրիգոր Մագիստրոս Պահապունու «Ողբ ի վերայ Արամեանս նահանգի» երկը	76
ԱՆԻ ԽՈՄԴԱՎԵՐԴՅԱՆ - Մի էջ Մելքիսեդեկ արքեպիսկոպոս Սուրայյանի հրապարակախոսական ժառանգությունից	80
ՄԵԼՍ ՍԱՂՆՁՈՅՅԱՆ - Ակսել Բակունցի գեղարվեստական քրոնիկոնը	84

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԱՐԱՆ ՄԱՂԱՅՅԱՆ - Կորողային մի անդիք աշխարհականքի հրաբարակությունը	89
ԿԱՐԵՆ ՄԱԹԵՎՈՍՅԱՆ - Վարդան Արևելցին Անիի պարմության մասին	92

ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԵԿԵՂԵՑԻ

ՀԱՅԿ ԴԵՐՁՅԱՆ - Հոգևոր-մշակութային հարաբերությունների դերը ազգային անվտանգության ապահովման գործում	96
--	----

ՄՊԱԾՈՒՄՆԵՐ՝ ԾՆՎԱԾ ԽԱՅՐԱՎԵԼՈՎԱԿԱՆ ՈՒՂՆՈՐՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱցՔՈՒՄ

ՄԵՐԳԵՅ ՎԱՄՓԱՄՉՈՒՄՑԱՆ - 20 օր Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս	
Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ-ի հեր	102

ՄԱՅՐ ԱԹ-ԱՌ-ՈՒՄՑ ԵՎ ՁԵՄԵՐՈՒՄ

Ս. Թ-ադես և Ս. Բարդույիմեսոս առաջյաների Վոնք	
Մայր Արքո Ս. Էջմիածնում և Օշականում	109
Գարեգին Բ Վեհական Խայրապետի բանախոսությունը	
«Հայասքանչայց Առաքելական Ս. Եկեղեցին 21-րդ դարում» թեմայով . .	111
Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ձեռամբ օծվեց	
Մարմարաշենի նորակառույց Ս. Գևորգ Եկեղեցին	112
ՄԵՐԱ ՄԱՐՈՒԹՅՈՒՆՑԱՆ - Քահանայական ձեռնադրություն	
Մայր Արքունում	113
Տ. Դավիթ արելա Քարամյան	115
Տ. Սողոմոն քահանա Ավելիսյան	116
Մայր Արքո Ս. Էջմիածնում ձեռնադրվեցին 12 նոր սարկավագներ	117
ՄԱՐԻԱՄ ՎԱՐԴԱՅՆՑԱՆ	
Համակարգչային դասարակի բացում Շիրակի թեմում	121
Դպրոցի Վանօրենների հավաք Շիրակի թեմի առաջնորդարանում	122
ՃԵՄՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ - «Վազգենյանցիներիս համար	
դպրանոցը մեր Վունն Ե»	123
Վազգենյանցիների «Արևագալը Գեղարդում»	
լազերային սկավառակն արժանացել է «Անուշ» մրցանակի	127
ՎԱՐԴԱՅՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ - Հայկական Եկեղեցի Էսպոնիայում	128

ՄԻՋԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ
ԳԱՅԱՆԵ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ

«Եկեղեցին և Երիտասարդությունը Արևելյան Եվրոպայի և նախկին Խորհրդային Միության երկրներում»	
խորհրդաժողովը Ծաղկաձորում	130
Անգիկան և Արևելյան Ուղղափառ Եկեղեցիների միջև	
Երկխոսության շրջանակում հանդիպում Մայր Արքո Ս. Էջմիածնում . .	132
ՃԵՄՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ, ՏԻԳՐԵՆ ՄՐԿ. ԲԱՎՈՒՄՅԱՆ - Իրենց	
դպավորությունն են ներկայացնում Արևելյան Ուղղափառ Եկեղեցիների և Անգիկան Եկեղեցու միջև Երկխոսության մասնակիցները	133

ԱԶԱՏ ԲՈԶՈՅՑԱՆ - Ութերորդ բյուզանդակիպական սիմպոզիումը Սփրամուրգում	137
Գերաշնորհ S. Մեսրոպ արքեպոս. Գ. Գրիգորեանի ծննդեան 70-ամեակի և Աւագրիոյ մէջ հովուական գործունէութեան 40-ամեակի յորելեանները	141

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՅՐ ԱՇ-ԱՌՈՒՄ

Գարեգին Բ Վեհափառ Հայրապետն ընդունեց Ռուսասփանի Դաշնության կառավարության նախագահ Միխայիլ Կայանովին	145
Վեհափառ Հայրապետն ընդունեց բարոնուիի Քերողայն Քոքսի գլխավորած պարվիրակությանը	146
Վեհափառ Հայրապետն ընդունեց Սևծովյան գնդեսական համագործակցության կազմակերպության գլխավոր քարոզութարին	146
Հայասպանում պաշտոնավարությունն ավարտող Մեծ Բրիտանիայի դեսպանը հրաժեշտ գվեց Գարեգին Բ Կաթողիկոսին	147
Վեհափառ Հայրապետն ընդունեց ԱՊԴ գործադիր կոմիտեի նախագահ Յուրի Յարովին	147
Հայասպանում պաշտոնավարությունն ավարտող Իրալիայի դեսպանը հրաժեշտ գվեց Գարեգին Բ Կաթողիկոսին	148

ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՆԴՐԱԽԻԿ ԶԵՅԹՈՒՅՆՅԱՆ - «Էջմիածին» ամսագրի մարենագիպություն (1984-2000 թթ.)	149
Եկեղեցական բնմ. լուրեր	165
Յանկ «Էջմիածին» ամսագրում 2002 թվականի ընթացքում պապագրված նյութերի	168
“Էջմիածին” официальный журнал Эчмиадзинского Католикосата	188
“Etchmiadzin” official monthly of Holy Etchmiadzin	192
“Etchmiadzine” organe officiel du Saint-siège d’Etchmiadzine	196